

KHOI THÔNG CÁC NGUỒN LỰC ĐẦU TƯ, TẠO ĐỘNG LỰC THúc ĐẨY PHÁT TRIỂN, ĐƯA BÌNH ĐỊNH VÀO NHÓM CÁC TỈNH DẪN ĐẦU KHU VỰC MIỀN TRUNG

HÒ QUỐC DŨNG*

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Bình Định lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2015 - 2020, trong bối cảnh kinh tế trong nước gặp nhiều khó khăn, nhưng nhờ sự nỗ lực cố gắng của các cấp, các ngành và nhân dân trong tỉnh, kinh tế của tỉnh tiếp tục tăng trưởng khá, quy mô không ngừng mở rộng, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tích cực, sản xuất nông nghiệp phát triển khá toàn diện và đạt mức tăng trưởng cao, thu ngân sách vượt kế hoạch đề ra.

BÌNH ĐỊNH là tỉnh duyên hải Nam Trung Bộ, nằm trong Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Tỉnh được đánh giá là có vị trí chiến lược quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung, được xem là một trong những cửa ngõ ra biển của các tỉnh khu vực Tây Nguyên và vùng Nam Lào, Đông Bắc Cam-pu-chia và Thái Lan. Tỉnh Bình Định hội tụ nhiều điều kiện thuận lợi về vị trí địa lý, giao thông, cảng biển, đường sắt, hàng không, với nguồn tài nguyên thiên nhiên rất phong phú để phát triển du lịch. So với các tỉnh khu vực miền Trung, Bình Định nằm trong nhóm các tỉnh phát triển khá, tổng sản phẩm địa phương (GRDP) nhiệm kỳ 2015 - 2020 tăng bình quân 6,4%/năm, xếp thứ 7 trong 14 tỉnh, thành phố Vùng Bắc Trung bộ và Duyên hải miền Trung. Đến năm 2019, vị thứ của tỉnh Bình Định không thay đổi. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo

hướng tăng dần tỷ trọng, giá trị tăng thêm tại các ngành công nghiệp, thương mại, dịch vụ và giảm dần đối với ngành nông - lâm - ngư nghiệp. Ngoài ra, toàn tỉnh đã và đang triển khai nhiều mô hình sản xuất đạt hiệu quả kinh tế cao, góp phần nâng cao thu nhập cho nông dân, như: sản xuất rau an toàn; rau, quả ứng dụng công nghệ cao, sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP (RAT); chăn nuôi bò lai, bò thịt chất lượng cao; nuôi tôm công nghệ cao trong nhà kính của Tập đoàn Việt Úc...; đồng thời, với việc một số dự án trọng điểm đầu tư nâng cấp, hoàn thiện cơ sở hạ tầng đi vào hoạt động và chuẩn bị triển khai trong thời gian tới, hoạt động sản xuất các ngành công nghiệp, dịch vụ trên địa bàn tỉnh được kỳ vọng có nhiều động lực sớm phục hồi, phát triển sau đại dịch COVID-19.

* Bí thư Tỉnh ủy tỉnh Bình Định

Hiệu quả từ sự khơi thông nguồn lực đầu tư phát triển kinh tế - xã hội

Thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020, tỉnh Bình Định tập trung quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Chính phủ với phương châm hành động “Kỷ cương, liêm chính, hành động, sáng tạo, hiệu quả”; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt các sở, ngành, địa phương thực hiện đồng bộ, có hiệu quả Nghị quyết số 05-NQ/TW, ngày 1-11-2016, của Hội nghị Trung ương 4 khóa XII, “Về một số chủ trương, chính sách lớn nhằm tiếp tục đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao chất lượng tăng trưởng, năng suất lao động, sức cạnh tranh của nền kinh tế” và Nghị quyết số 24/2016/QH, ngày 8-11-2016, của Quốc hội, “Về kế hoạch cơ cấu lại nền kinh tế giai đoạn 2016 - 2020”... Tỉnh đề ra phương hướng nhằm khơi thông nguồn lực, tạo động lực cho thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, đó là: 1- Đẩy mạnh công tác xúc tiến, thu hút đầu tư. Tạo mọi điều kiện thuận lợi để các nhà đầu tư thực hiện hoàn thành các dự án theo tiến độ và sớm triển khai các dự án đã cam kết để thúc đẩy nhanh tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa tỉnh nhà; 2- Tập trung cải thiện môi trường đầu tư; 3- Cải cách thủ tục hành chính theo hướng công khai, minh bạch trên các lĩnh vực đầu tư, sản xuất, kinh doanh; 4- Tập trung các nguồn lực đẩy nhanh tốc độ đầu tư xây dựng theo quy hoạch các khu công nghiệp, đặc biệt là Khu kinh tế Nhơn Hội, Khu Công nghiệp, đô thị và dịch vụ Becamex VSIP Bình Định (2.308ha). Tập trung xây dựng thành phố Quy Nhơn (đô thị loại I thuộc tỉnh) trở thành trung tâm tăng trưởng phía Nam của Vùng và đầu mối giao thông phục vụ trực tiếp cho khu vực miền Trung - Tây Nguyên; 5- Xây dựng các công trình kết cấu hạ tầng lớn để gắn kết với các khu vực lân cận theo trục Bắc - Nam

và Đông - Tây; phát triển các ngành kinh tế trọng điểm mà tỉnh có lợi thế.

Nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của nguồn lực đầu tư là một trong những yếu tố quyết định thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội trong giai đoạn 2015 - 2020, Tỉnh ủy đã ban hành các chương trình hành động: số 09-CTr/TU, ngày 20-10-2016, “Về phát triển nông nghiệp - nông thôn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2016 - 2020”; số 10-CTr/TU, ngày 20-10-2016, “Về phát triển công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và làng nghề trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2016 - 2020”; Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 13/2016/NQ-HĐND, “Về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016 - 2020”... Trên cơ sở đó, Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh ban hành các quyết định, kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện. Kết quả, sau 5 năm, môi trường đầu tư, kinh doanh của tỉnh đã được cải thiện mạnh mẽ, thể hiện rõ nét qua kết quả xếp loại chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) luôn nằm trong top 20 của cả nước; đã thu hút được 249 dự án đầu tư (trong đó có 31 dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI)), nhiều dự án đầu tư, sản xuất, kinh doanh quy mô lớn có tác động lan tỏa không những trong tỉnh mà cả khu vực Nam Trung bộ và Tây Nguyên.

Bằng cách tăng cường đầu tư vào hạ tầng giao thông gắn kết, cùng đó là các cơ chế, chính sách trải thảm đỏ, tỉnh Bình Định đã và đang trở thành điểm đến được nhiều nhà đầu tư lựa chọn. Tỉnh cũng xác định không thu hút bằng mọi giá mà là thu hút có chọn lọc. Trong đó, tập trung mời gọi nhà đầu tư trong và ngoài nước có tiềm lực, thương hiệu mạnh đầu tư các dự án then chốt, lĩnh vực mũi nhọn như du lịch - dịch vụ, hạ tầng giao thông, công nghiệp hỗ trợ, công nghiệp

chế biến, nông nghiệp công nghệ cao, công nghệ thông tin... Tỉnh đặc biệt ưu tiên cải thiện môi trường đầu tư, mời gọi nhà đầu tư lớn của Nhật Bản, Hàn Quốc, Ô-xtrây-li-a, các nước châu Âu... Trong giai đoạn 2015 - 2020, tỉnh Bình Định đã thu hút 732 dự án đầu tư trong nước với số vốn hơn 156 nghìn tỷ đồng; thu hút 83 dự án FDI, tổng vốn đăng ký 979,94 triệu USD.

Bên cạnh đó, việc tập trung huy động và sử dụng các nguồn vốn cho đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội, đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu phát triển của tỉnh, tạo diện mạo mới cho đô thị và nông thôn trên địa bàn. Trong giai đoạn 2016 - 2020, tổng nguồn vốn đầu tư từ ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Bình Định đạt khoảng 25.160 tỷ đồng, tăng gấp 2 lần so với giai đoạn 2011 - 2015 (12.600 tỷ đồng). Tỉnh thực hiện có hiệu quả các giải pháp cơ cấu lại ngân sách nhà nước, quản lý nợ công, bảo đảm nền tài chính địa phương an toàn, bền vững. Kết quả thu ngân sách nhà nước trên địa bàn tăng trưởng khá, hằng năm đạt và vượt chỉ tiêu, kế hoạch đề ra... Tổng thu ngân sách nhà nước giai đoạn 2016 - 2020 ước đạt 48.525 tỷ đồng, tốc độ tăng thu năm sau luôn hơn so với năm trước, bình quân 15,8%/năm.

Với kế hoạch cụ thể, rõ ràng, đúng trọng tâm, trọng điểm, phương pháp tiếp cận kiên trì và hiệu quả, thu hút vốn đầu tư của tỉnh trong 5 năm qua đã mang lại kết quả khả quan, với nhiều dự án tạo điểm nhấn trong thu hút đầu tư như: Nhà máy điện năng lượng mặt trời Fujiwara (dự án năng lượng mặt trời đầu tiên tại tỉnh); Quần thể du lịch nghỉ dưỡng FLC Quy Nhơn (quần thể du lịch có vốn đầu tư lớn nhất tại tỉnh); Khách sạn cao nhất Quy Nhơn - Pullman; Nhà máy Hoa Sen Nhơn Hội (dự án công nghiệp có vốn đầu tư lớn); dự án Công viên sáng tạo TMA

và Đại học FPT phân hiệu AI Quy Nhơn (đại diện cho các dự án về công nghệ thông tin); thành lập hãng bay Bamboo Airway và khai thác chuyến bay quốc tế đầu tiên đến Quy Nhơn - Bình Định; đầu tư dự án khu Công nghiệp, đô thị và dịch vụ Becamex VSIP Bình Định, dự án được kỳ vọng góp phần tạo bước đột phá cho phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, là một điển hình cho sự thành công thu hút đầu tư.

Hoạt động đối ngoại, xúc tiến đầu tư được triển khai đồng bộ, có hiệu quả và theo kế hoạch đề ra; đồng thời, tỉnh Bình Định cũng tích cực tham gia một số sự kiện xúc tiến đầu tư lớn do các bộ, ngành Trung ương tổ chức để quảng bá, giới thiệu tiềm năng, lợi thế và cơ hội đầu tư vào địa phương; trong năm 2019 tỉnh Bình Định đã phối hợp với bộ, ngành Trung ương tổ chức thành công Hội nghị Phát triển kinh tế miền Trung có tác động lan tỏa mạnh mẽ, thúc đẩy các doanh nghiệp yên tâm lựa chọn đầu tư, mở rộng và phát triển hoạt động sản xuất, kinh doanh tại Bình Định.

Công tác mời gọi đầu tư được thực hiện toàn diện trên nhiều lĩnh vực, lãnh đạo tỉnh cùng các sở, ngành đã tiếp và làm việc với nhiều doanh nghiệp, tập đoàn, đối tác trong và ngoài nước đến khảo sát, tìm hiểu cơ hội đầu tư trong các lĩnh vực nông nghiệp công nghệ cao, năng lượng tái tạo, dịch vụ du lịch, sản xuất phần mềm, xây dựng khu đô thị sinh thái, nghỉ dưỡng cao cấp... Cùng với đó, công tác cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước được thực hiện theo đúng lộ trình, được quan tâm chỉ đạo, tạo điều kiện để các doanh nghiệp nhà nước sau cổ phần hóa hoạt động có hiệu quả.

Tỉnh cũng tập trung đầu tư, xây dựng, đưa vào khai thác sử dụng nhiều công trình, dự án làm động lực phát triển kinh tế của

tin. Bình Định là tỉnh đầu tiên xây dựng Khu đô thị khoa học trên cả nước và đi vào hoạt động có những thành công bước đầu. Từ khi Trung tâm Quốc tế khoa học và giáo dục liên ngành đi vào hoạt động cho đến nay, mỗi năm Trung tâm đã tổ chức hàng chục hội nghị, hội thảo khoa học và các lớp học chuyên đề mang tầm quốc tế để phục vụ cho công tác đào tạo, nghiên cứu, thu hút hàng nghìn nhà khoa học danh tiếng trong và ngoài nước tham dự (trong đó có các nhà khoa học đạt giải Nobel, Fields, Kavli, Shaw...).

Hạn chế cần sớm khắc phục

Đạt được những thành tựu trên là nhờ có sự nỗ lực phấn đấu của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân trong tỉnh; tinh thần đoàn kết thống nhất cao trong Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Tỉnh ủy và lãnh đạo các địa phương, đơn vị... Tuy nhiên, tỉnh Bình Định còn bộc lộ một số hạn chế cần sớm có giải pháp khắc phục:

Một là, kinh tế tăng trưởng khá, nhưng còn một số chỉ tiêu chưa đạt so với Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra; chưa khai thác và phát huy hết tiềm năng và lợi thế của tỉnh. Chất lượng tăng trưởng chậm được cải thiện, năng lực cạnh tranh còn hạn chế. *Hai là*, việc thu hút đầu tư còn nhiều khó khăn, nhất là thu hút đầu tư nước ngoài, các dự án lớn, mang tính động lực. Giá trị sản xuất công nghiệp và kim ngạch xuất khẩu tăng trưởng không đạt kế hoạch đề ra. *Ba là*, thu ngân sách nhà nước tăng khá, nhưng cơ cấu thu chưa bền vững. Phát triển chăn nuôi thiếu tính ổn định. *Bốn là*, tình trạng ô nhiễm môi trường tại một số cơ sở sản xuất, khu dân cư chậm được xử lý, khắc phục. *Năm là*, hoạt động thương mại, dịch vụ ở miền núi, vùng sâu, vùng xa còn nhiều bất cập. Các loại hình

và sản phẩm du lịch phát triển chưa đa dạng; công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch còn hạn chế.

Bài học kinh nghiệm được rút ra là:

Thứ nhất, phải có sự chuyển biến mạnh mẽ trong tư duy, nhận thức và quyết tâm chính trị cao trong đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu các cấp trong thực hiện, vận dụng sáng tạo, linh hoạt, hiệu quả các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước vào thực tiễn và quá trình phát triển của địa phương.

Thứ hai, cần bám sát, nắm chắc, dự báo đúng diễn biến tình hình, kịp thời đề ra nhiệm vụ, giải pháp phù hợp và tập trung chỉ đạo quyết liệt, có trọng tâm, trọng điểm trong giải quyết các vấn đề nảy sinh; tạo cơ chế thông thoáng, đồng bộ phục vụ yêu cầu phát triển, bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và người dân trên địa bàn.

Thứ ba, cùng với huy động nguồn nội lực, phát huy tiềm năng, lợi thế của tỉnh. Phải chủ động, tích cực tranh thủ sự hỗ trợ của Trung ương và thu hút các nguồn lực khác trong đầu tư phát triển kinh tế - xã hội.

Thứ tư, phát triển kinh tế phải gắn với bảo đảm quốc phòng an ninh, giải quyết tốt các vấn đề xã hội, cải thiện đời sống nhân dân; chăm lo đời sống người nghèo, gia đình chính sách, đồng bào dân tộc thiểu số; tạo nền tảng xã hội vững chắc để phát triển.

Giải pháp tạo động lực thúc đẩy phát triển

Trong giai đoạn 2021 - 2025, tỉnh Bình Định đặt mục tiêu trở thành tỉnh phát triển vào nhóm dẫn đầu của khu vực miền Trung. Để đạt được mục tiêu này, tỉnh tập trung thúc đẩy phát triển 5 trụ cột kinh tế gắn với thực hiện 3 khâu đột phá chiến lược. Trong đó, xác định việc tăng cường thu hút đầu tư

được xem là hướng đi quan trọng của tỉnh Bình Định nhằm tạo bước đột phá trong phát triển kinh tế địa phương. Tỉnh phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế, tăng cường công tác xúc tiến đầu tư, mời gọi đầu tư tại các thị trường trọng điểm trong và ngoài nước; đặc biệt chú trọng thu hút những doanh nghiệp lớn trong nước để làm đòn bẩy thu hút các tập đoàn kinh tế nước ngoài và tập trung thực hiện các giải pháp tạo động lực sau:

Một là, tập trung chỉ đạo đầu tư, hoàn thiện hệ thống hạ tầng kỹ thuật Khu kinh tế Nhơn Hội và các khu công nghiệp trên địa bàn tỉnh. Đẩy nhanh tiến độ bồi thường, hỗ trợ, giải phóng mặt bằng, bố trí tái định cư để triển khai nhanh các dự án, nhất là các dự án công nghiệp trọng điểm; đồng hành cùng nhà đầu tư trong xây dựng, lập, triển khai dự án và làm tốt công tác chuẩn bị đầu tư. Kịp thời tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp phát triển sản xuất, kinh doanh, mở rộng thị trường; thúc đẩy khởi nghiệp, đổi mới, sáng tạo. Đôn đốc nhà đầu tư triển khai nhanh dự án Khu Công nghiệp, đô thị và dịch vụ Becamex VSIP Bình Định và các dự án năng lượng tái tạo, công nghệ thông tin, dịch vụ cảng và lô-gi-stíc... để làm động lực thúc đẩy kinh tế - xã hội của địa phương.

Hai là, tập trung chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ thi công, xây dựng các dự án, công trình trọng điểm về giao thông, thủy lợi, y tế, giáo dục... nhằm từng bước hoàn thiện cơ sở hạ tầng, tạo sự liên kết phát triển trong Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung và các tỉnh phía bắc Tây Nguyên.

Ba là, thực hiện tái cơ cấu nông nghiệp, khuyến khích đầu tư các dự án nông nghiệp công nghệ ứng dụng cao nhằm thúc đẩy phát triển toàn diện nông, lâm, ngư nghiệp; tiếp tục đẩy mạnh công tác tái đàn lợn, phát triển

đàn bò thịt chất lượng cao, nuôi gà thả đồi gắn với thu hút đầu tư các nhà máy chế biến gia súc, gia cầm; tăng cường các hoạt động khai thác thủy sản và nhân rộng các mô hình nuôi trồng thủy sản đạt hiệu quả kinh tế tại các địa phương ven biển.

Bốn là, đẩy mạnh phát triển các lĩnh vực thương mại, dịch vụ, du lịch. Chủ động đón làn sóng kích cầu du lịch nội địa, chú trọng phát triển các sản phẩm du lịch đặc trưng của tỉnh gắn với khai thác có hiệu quả các chuyến bay tại Sân bay Phù Cát. Tập trung quảng bá du lịch tỉnh Bình Định, nhất là thương hiệu Quy Nhơn - Thành phố Du lịch sạch ASEAN 2020 và là một trong 20 điểm đến hàng đầu thế giới năm 2020.

Năm là, đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao để ưu tiên thu hút đầu tư phát triển các nhóm ngành kinh tế then chốt; tăng cường tính công khai, minh bạch, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp, nhà đầu tư tiếp cận thông tin; áp dụng triệt để các cơ chế, chính sách ưu đãi đối với các dự án kêu gọi đầu tư trên địa bàn, nhất là các dự án vào Khu kinh tế Nhơn Hội, các khu, cụm công nghiệp; chủ động rà soát, chỉnh sửa, hoàn thiện các cơ chế, chính sách về nhiều lĩnh vực khác nhau, nhất là thuế, tín dụng, đất đai... nhằm tạo điều kiện tốt nhất cho các doanh nghiệp hoạt động hiệu quả; đồng thời, triển khai kịp thời, hiệu quả các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới như Hiệp định Đối tác toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu (EVFTA) nhằm đón đầu làn sóng dịch chuyển đầu tư nước ngoài đến Việt Nam sau đại dịch COVID-19, tạo sức bật phát triển kinh tế địa phương. □